

முத்திரா விதானம்

MS. No. 13578

முத்ராவிதானம் सुद्राविधानम्

தொகுப்பாசிரியர்
“அண்ணா”

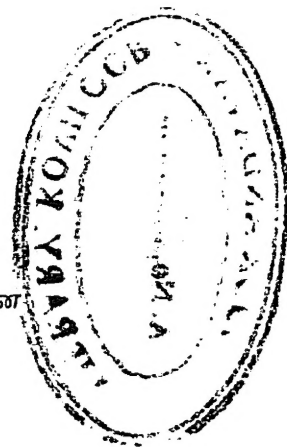
ஸ்ரீராமகிருஷ்ண மடம்
மயிலாப்பூர் :: சென்னை-4

13-3

வெளியிடுபவர்:
தலைவர்
ஸ்ரீராமகிருஷ்ண மடம்
மயிலாப்பூர், சென்னை 600 004

© ஸ்ரீராமகிருஷ்ண மடம், சென்னை
உரிமைப் பதிவு பெற்றது

VI-2M 3C-4-2003
ISBN 81-7120-261-6

அச்சிட்டோர்:
ஸ்ரீராமகிருஷ்ண மடம் அச்சகம்
மயிலாப்பூர், சென்னை 600 004

முத்ராவிதானம்
:: சுத்ராவிதானம் ::

முன்னுரை

उपोद्घातः

मोदनात् सर्वदेवानां

द्रावणात् पापसन्ततेः ।

तस्मात् मुद्रेति सा ख्याता

सर्वं कामार्थ-साधनी ॥ १ ॥ -

अथ मुद्राः प्रवक्ष्यामि सर्वतन्त्रेषु कल्पिताः ।

याभिरर्चितामिश्च मोदन्ते मन्त्रदेवताः ॥ २ ॥

अचर्त्तने जपकाले च ध्याने काम्ये च कर्मणि ।

स्थाने चावाहने शंखे प्रतिष्ठायां च रक्षणे ॥ ३ ॥

नैवेद्ये च तथान्यत्र तत्तत् कल्प प्रकाशिते ।

स्थाने मुद्राः प्रदृष्टव्याः स्वस्वलक्षण-लक्षिताः ॥ ४ ॥

(1) எல்லா தேவர்களையும் மகிழ்விப்பதாலும் பாவத் தொடர்பைப் போக்குவதாலும் (மோதனாத் த்ராவணாத்) முத்திரை என்று சொல்லப்படும். அது எல்லாக் காமங்களையும் அர்த்தங்களையும் கூட்டுவிப்பதாகும்.

(2) தந்திரங்களில் எல்லாம் கற்பிக்கப்பட்ட முத்திரைகளை இனி கூறுவோம். அவைகளைக் காட்டுவதால் மந்திர தேவதைகள் பிரீதியடைவார்கள்.

(3-4) அர்ச்சனை, ஜபம், தியானம் முதலியவற்றிலும் காமிய கருமங்களிலும், ஸ்நானம் ஆவாஹனம் சங்கப் பிரதிஷ்டை, ரக்ஷணம் நைவேத்யம் இன்னும் பிறவற்றிலும் அந்தந்தக் கல்பங்களில் கூறப்பட்ட முத்திரைகளை உரிய ஸ்தானங்களில் உரிய லக்ஷணங்களுடன் கண்டு கொள்ளவேண்டும்

பொருளடக்கம்

श्रीगुरुवन्दन मद्रा: || १ ||
 अर्घ्यस्थापन मद्रा: || २ ||
 अर्चने आवाहनादि मुद्रा: || ३ ||

न्यास मुद्रा: || ४ ||
 श्रीविद्या दश मद्रा: || ५ ||
 निवेदन मुद्रा: || ६ ||
 गायत्री मुद्रा: || ७ ||
 गणेश मुद्रा: || ८ ||
 शिव मद्रा: || ९ ||
 विष्णु मुद्रा: || १० ||
 नाना मद्रा: || ११ ||
 सूची || १२ ||

1. ஸ்ரீகுருவந்தன முத்திரைகள்
2. அர்க்கியஸ்தாபன முத்திரைகள்
3. அர்ச்சனையில் ஆவாஹனாதி
முத்திரைகள்
4. நியாஸ முத்திரைகள்
5. ஸ்ரீவித்யா பத்து முத்திரைகள்
6. நிவேதன முத்திரைகள்
7. காயத்ரீ முத்திரைகள்
8. கணேச முத்திரைகள்
9. சிவ முத்திரைகள்
10. விஷ்ணு முத்திரைகள்
11. நானா முத்திரைகள்
12. முத்திரைகளின் அகராதி

मुद्राविधानम् ॥ १२ ॥

முத்ராவிதானம்

गुरुवन्दन मुद्राः ॥ १ ॥

1. குருவந்தன முத்திரைகள்

१. सुमुखम्

विकसित-कल्प उत्तानांजलि-
सुमुखम् ।

ஸுமுகம்

அஞ்ஜலியாகச் சேர்த்த
இரு கைகளையும் மேல்
நோக்கி மலர்த்திப் பக்க
வாட்டில் சேர்த்து நீட்டி
உயர்த்திப் பிடித்தல்
ஸுமுகம்.

२. सुवृत्तम्

विकसित-कल्प उत्तानांजलि-
मुष्टिकृतं सुवृत्तम् ।

ஸுவ்ருத்தம்

மேற்கூறியபடி நீட்டிய
விரல்களை முஷ்டியாக
மடக்கினால் ஸுவ்ருத்தம்.

முத்ராவிதானம்

3. चतुरश्रम्

ऊर्ध्वाधः स्थितयोः अंगु-
लीनां मिथो मणिवन्ध-संबन्धं
चतुरश्रम् ।

சதுரஸ்ரம்

மேல் நோக்கியும் கீழ்
நோக்கியும் கைகளை
விரித்து விரல்களை மணிக்
கட்டுகளுடன் சேர்த்தால்
சதுரஸ்ரம்.

4. मुद्गरः

अधरोत्तरस्य वामदक्ष मृष्टि-
युगस्य स्वाभिमुख्येन योजने
मद्गरः ।

முத்கரம்

கட்டை விரல்களை நீட்டி
இடது முஷ்டிமேல் வலது
முஷ்டியை வைத்துத்
தன்னை நோக்கிப் பிடித்
தல் முத்கரம்.

யோனி

4. யோனி,

तिर्यङ् मिलिताग्रयोः मध्य-
मयोः पश्चात् ऊर्ध्वाधः स्थिते
वाम दक्षानामिके तिरः प्रसारिते
तजंनीभ्यां निपीड्य वामं कनिष्ठां
दक्षिणया धृत्वा अंगुष्ठाग्रयोः
मध्यमा पुरो मध्यपर्वद्वय संबन्धे
योनिः ।

மடக்கிய வலது இடது
நடுவிரல்களின் மேல்
வைத்து இடது வலது
பவித்ரவிரல்களை ஆள்
காட்டி விரல்களால் பிடித்
துக் கொண்டு இடது
சுண்டு விரலை வலது
சுண்டுவிரலால் பிடித்துக்
கொண்டு கட்டைவிரல்
நுனிகளை நடுவிரல்களின்
நடுப்பருவங்களில் சேர்த்
துப் பிடித்தல் யோனி
முத்திரை.

முத்ராவிதானம்

௬. சூரீ

மிலிதானாமிகா அங்குஷ்டம் மஹ-
மாஸ்ரே நியோஜயதே । ஸ்ரீஸ்டாங்கு-
ஸ்யுஷ்டிதே கர்யாவ் சூரீமுத்ரேயமீ-
ரீதா ॥

ம்ருகீ

இருகைகளின் கட்டை
விரல் நடுவிரல் பவித்ர
விரல்களை மடித்து நுனியில்
சேர்த்து மற்ற விரல்களை
மேல் நோக்கி நீட்டிப்
பிடித்தல் ம்ருகீ முத்திரை
எனப்படும்.

अर्घ्यस्थापन मुद्रा: ॥ २ ॥

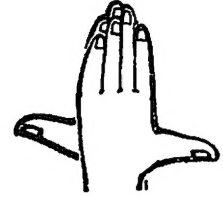
2. அர்க்க்யஸ்த்தாபன முத்திரைகள்

1. मत्स्यः

अधोमुख-प्रसारितं वामदक्ष-
करतल-युग-मधरोत्तरं विधाय
अंगुष्ठद्वय-चालने मत्स्यः ।

மத்ஸ்யம்

கீழ்முகமாக விரித்த
வலது கைமேல் அவ்வாறே
விரித்த இடது கையை
வைத்துக் கட்டை விரல்
களை மீன் சிறகுகளைப்
போல் அசைத்து மற்ற
விரல்களை அசையாமல்
நீட்டி வைத்திருத்தல்
மத்ஸ்யம்

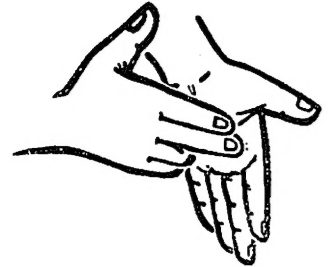

2. अस्त्रम्

लक्ष्यमभितः छोटिकां दक्ष-
मध्यमा-तजनीभ्यां अधिवामकर-
तलं त्रिस्ताडने अस्त्रम् ।

அஸ்த்ரம்

லக்ஷ்யத்தைச் சுற்றிச்
சிடிகை போட்டு வலது நடு
விரல், ஆள் காட்டி விரல்
களால் இடது கைத்தலத்
தின் மேல் மூன்றுதரம்
தட்டுதல் அஸ்த்ரம்

3. அவகுண்டனம்

अधोमुखस्य दक्ष-वाम मुष्टि-
द्वयस्य प्रसारितयोः तर्जन्योः
स्वस्व भागमारभ्य क्रमेण लक्ष्यं
परितः प्रादक्षिण्य वामावर्ताभ्यां
परिभ्रमणे अवकुण्डनम् ।

4. धेनुः

अभिमुख-मन्योन्य-प्रथितानां
दक्ष-वाम-करांगुलीनां क्रमेण
कनिष्ठानामे तर्जनी मध्ये च
संयोज्य अधोमुखी करणे धेनुः ।

அவகுண்டனம்

இருகைமுஷ்டிகளைக் கீழ்
நோக்கிவைத்து ஆள்
காட்டி விரல்களை நீட்டி
லக்ஷ்யத்தைச் சுற்றி தத்
தம் பாகத்திலாரம் பித்து
வலது விரலால் பிரத
க்ஷிணமாகவும் இடது விர
லால் அப்ரதக்ஷிணமாகவும்
சுற்றுதல் அவகுண்டனம்.

தேனு: அம்ருதீக்ரணம்

இருகைவிரல்களையும்
நேர்முகமாகக் கோத்துக்
கொண்டு சுண்டு விரல்
களைப் பவித்ர விரல்களுட
னும் ஆள் காட்டிகளை நடு
விரல்களுடனும் சேர்த்துக்
கீழ் நோக்கிப் பிடித்தல்
தேனு.

4. ஸாலினி

उत्तानस्य वामकरस्य मखिरलं
आकुंचितैः अनामा-मध्यमा-
तजंन्यग्रैः अधोमुखस्य
दक्षस्य वक्रिकृत न तानि
संयोज्य कनिष्ठांशुष्ठाभ्राणां
संबन्धे गलिनी ।

காலினி

இடது கையை மேல்
நோக்கி விரித்துப் பிடித்து
வளைத்த பவித்ர விரல்
நடுவிரல் ஆள் காட்டி
களால் கீழ் நோக்கி எதிர்ப்
புறமாய் வளைத்த வலது
கையின் அதே விரல்
களுடன் சேர்த்துச் சுண்டு
விரல்களுடன் கட்டை
விரல்களை அவ்வாறே
சேர்த்தல் காலினி. (விரல்
களை வளைக்காமல் நேராகச்
சேர்ப்பது ஸம்பிரதாய
பேதம்.)

आवाहनादि मुद्राः ॥ ३ ॥

3. ஆவாஹனாதி முத்திரைகள்

१. आवाहनी

विततोत्तान ऊर्ध्वाधो व्या-
पारितो अंजलिः आवाहनी ।

ஆவாஹனீ

கைகளைப் பக்கவாட்டில்
அஞ்ஜலியாகச் சேர்த்து
(பவித்ர விரல்களின் அடிப்
பருவங்களைக் கட்டை
விரல்களால் தொட்டுக்
கொண்டு) மேலும் கீழும்
அசைத்தல் ஆவாஹனீ.

२. संस्थापनी

विततोत्तान न्युञ्जांजलिः
संस्थापनी ।

ஸம்ஸ்தாபனீ

மேற்கூறியதில் கை
களைக் கீழ் நோக்கிச்
செய்வது ஸம்ஸ்தாபனீ.

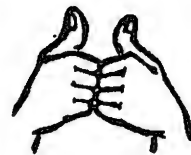

3. சந்நிதாபனி

उदंगुष्ठयोः मुष्टयोरभिमुख-
योगे सन्निधापनी ।

ஸந்நிதாபனீ

இருமுஷ்டிகளையும் அபி
முகமாகச் சேர்த்துக்
கட்டை விரல்களை மேல்
நோக்கிப் பிடித்தல் ஸந்நி
தாபனீ.

4. சந்நிரோஷினி

उदंगुष्ठयोः मुष्टयोरभिमुख-
योगे अन्तःप्रविष्ट-अंगुष्ठमिथः
स्पृष्टनखा सन्निरोषिनी ।

ஸந்நிரோதினீ

இருமுஷ்டிகளையும் அபி
முகமாகச் சேர்த்து
கட்டை விரல்களை முஷ்டி
களுக்குள் நுழைத்து மற்ற
நகங்கள் ஒன்றை யொன்று
தொட்டுக் கொண்டிருத்
தல் ஸந்நிரோதினீ.

முத்ராவிதானம்

4. சம்ஸுகீகரணி

सन्निधापन्येव तिरःप्रयोजिता
संमुखी करणी ।

ஸம்முக்கீகரணி

வந்திதாபனியில் கூறிய
படி முஷ்டிகள் (நிமிர்த்து)
பக்கவாட்டில் பிடிக்கப்படு
வது ஸம்முக்கீகரணி.

(முஷ்டிகள் கவிழ்த்துப்
பக்கவாட்டில் பிடிப்பது
ஸம்பிரதாய பேதம்)

5. வந்தனி

उदंगुलिनोः करतलयोः
जिनी वन्दनी ।

வந்தனி

விரல்களை மேலே தூக்கி
கரதலங்களை ஒட்டிச் சேர்
த்துப் பிடித்தல் வந்தனி.

௩. தத்வமுத்ரா

வாமானாமாங்குஸ்த யோ தத்வ
முத்ரா ।

தத்வ முத்திரை

இடதுகை மோதிர விர
லுடன் கட்டை விரலைச்
சேர்த்தல் தத்வ முத்திரை.

௮. சிம்ஸுத்ரா

தக்ஷாங்குஸ்த-தர்ஜனியோ திம்ஸுத்ரா ।

சின்முத்திரை

வலதுகைக் கட்டை
விரலும் ஆள் காட்டியும்
சேர்த்து மற்ற விரல்களை
நீட்டி உயர்த்திப் பிடித்
தல் சின்முத்திரை (இது
ஞான முத்திரை எனவும்
கூறப்படும்).

௯. சந்தார (निर्याण) முத்ரா
 अधो मुखे वामहस्ते उर्ध्वास्यं
 दक्षहस्तकम् क्षिप्त्वांगुली रंगु-
 लीभिः संग्रथ्य परिवर्जयेत् ।
 एषा संधारमुद्रा स्यात् विसर्जन-
 विधौ स्मृता ॥

ஸம்ஹார (அல்லது நிர்
 யாண) முத்திரை

இடது கையைக் கீழ்
 நோக்கிப் பிடித்து அதன்
 மேல் வலது கையை மேல்
 நோக்கி வைத்து விரல்
 களால் விரல்களைப் பிடித்
 துக் கொண்டு பரிவர்த்
 தனம் செய்தல். ஸம்ஹார
 முத்திரை (இடது கைமேல்
 நோக்கியும் வலது கை கீழ்
 நோக்கியும் வைத்துச் செய்
 வது ஸம்பிரதாயப் பேதம்.)

न्यास मुद्रा: ॥ ४ ॥

4. நியாஸ முத்திரைகள்

१. मुखम्

संहवामिः चतसृभिः अंगु-
लीभिः मुखस्पर्शं मुखम् ।

முகம்

வலதுகை நான்கு விரல்
களைச் சேர்த்து வாயைத்
தொடுதல் முகம்.

२. करसंपुटम्

संपुटीकृतयोः करयोः मिथो
अभिमुखप्रश्लेषे करसंपुटम् ।

கரஸம்புடம்

கரங்களை எதிர்முகமாக
ஸம்புடம் போல் குவித்
துப் பிடித்தல் கரஸம்
புடம்.

3. அஞ்ஜலி:

किञ्चिदाकुचित-अङ्गुल्यभयोः
स्याभिमुखं करयोरन्योन्य-
संबन्धे अञ्जलिः ।

அஞ்ஜலி

விரல்களின் நுனிகளைச்
சற்று வளைத்துக் கரங்
களைத் தனக்கு எதிராகச்
சேர்த்துப் பிடித்தல்
அஞ்ஜலி.

4. हृदयम्

तजनी-मध्यमा-अनामाग्रैः हृदय-
स्पर्शे हृदयम् ।

ஹ்ருதயம்

வலது ஆள் காட்டி, நடு
விரல், பவித்ரவிரல் ஆகிய
வற்றின் நுனிகளால்
இருதயத்தைத் தொடுதல்
ஹ்ருதயநியாஸம்.
(இருதயம் முதலிய ஷடங்க
நியாஸத்திற்கு ஸகலீ
கரணம் என்று பெயர்).

4. சிர:

मध्यमा-अनामाग्रयोः ब्रह्म-
रन्ध्र संबन्धे शिरः ।

சிர:

வலது நடுவிரல் பவித்ர
விரல் ஆகியவற்றின் நுனி
களால் தலை உச்சியைத்
தொடுதல் சிரஸில் நியா
ஸம்.

6. शिखा

अंगुष्ठाग्र चूलीयोगे शिखा ।

சிகா

வலது கட்டை விரல்
நுனியால் சிகையைத்
(குடுமியை) தொடுதல்
சிகா நியாஸம்.

9. கவசம்

व्यत्यय हस्तयोः अघरोत्तरं
वामहस्त दक्षकरोः सर्वाङ्गुलीभिः
अंस-संबन्धे कवचम् ।

கவசம்

கைகளை மாற்றிவைத்து
எல்லா வலது விரல்களா
லும் இடது தோளையும்
எல்லா இடது விரல்களா
லும் வலது தோளையும்
தொடுதல் கவசம்.

௮. நேத்ரம்

तजनी-मध्यया-अनामाग्रैः नेत्र-
युग-मध्यस्पर्शे नेत्रम् ।

நேத்ரம்

ஆள்காட்டி விரல் நடு
விரல் மோதிரவிரல் ஆகிய
வற்றின் நுனிகளால்
இரண்டு கண்களையும்
அவற்றின் நடுப்பிரதேசத்
தையும் தொடுதல் நேத்ர
நியாஸம்.

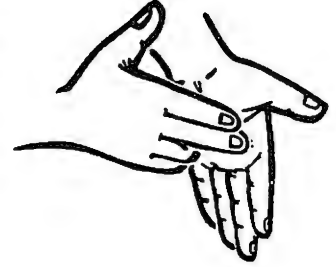

௨. அஸ்வம்

लक्ष्यमभितः छोटिकां दत्वा
दक्षमध्यम-तर्जनीभ्यां अघि वाम-
करतलं (त्रिः)ताडने अस्वम् ।

அஸ்த்ரம்

தலையை (அல்லது
லக்ஷியத்தை) சுற்றி விரல்
களால் சொடுக்கி வலது
நடுவிரல் ஆள் காட்டி விரல்
களால் இடது உள்ளங்கை
மேல் (மூன்று தடவை)
தட்டுதல் அஸ்த்ரம்.

௧௦. ந்யாஸமுத்ரா

अंगुष्ठमिलितया अनामिकया
(तत्तदंगस्पर्शे) न्यासमुद्रा ।

ந்யாஸ முத்திரை

கட்டை விரலுடன்
சேர்ந்த பவித்ர விரல்
நியாஸ முத்திரை. (அதனால்
அந்தந்த அங்கங்களைத்
தொட வேண்டும்)

श्रीविद्या दशमुद्राः ॥ ५ ॥

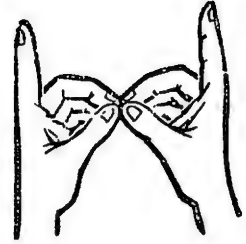
5. ஸ்ரீவித்யா பத்து முத்திரைகள்

१. सर्वसंक्षोभिणी

उत्तानयोः करतलयोः प्रसारित
तर्जनीकं संहत कनिष्ठानामा-
मध्यमाग्राणि अन्योन्य अभि-
मुख्येन संयोज्य स्वस्वकनिष्ठोपरि
अंगुष्ठाग्र संबन्धे सर्वसंक्षोभिणी ॥

ஸர்வஸம்க்ஷோபிணீ

கைகளை உயர்த்தி ஆள்
காட்டி விரல்களை நீட்டி
வளைந்த சுண்டு விரல் நடு
விரல் மோதிர விரல்களை
எதிரெதிராகச் சேர்த்து
அந்தந்தச் சுண்டு விரல்
மேல் கட்டை விரலை வைத்
தல் ஸர்வஸம்க்ஷோபிணீ
(மற்றொரு ஸம்பந்தாயம்-
வலது மோதிர விரலை
இடது நடுவிரல் மத்ய
பர்வாவிலும், இடது
மோதிர விரலை வலது நடு
விரல் மத்யபர்வாவிலும்
சேர்த்து மற்றவை முன்
போலவே).

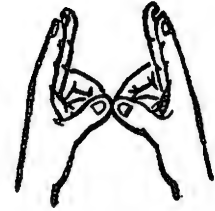

2. சர்வவித்ராவிணி

सैव प्रसारित मध्यमा अपि सर्व-
विद्राविणी ।

ஸர்வவித்ராவிணீ

மேற் கூறியதில் நடு
விரல்களையும் நீட்டிப்
பிடித்தல் ஸர்வவித்ரா
விணீ.

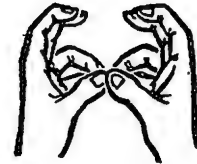

3. சர்வாக்ஷிணி

इयमेव मध्यमा तज्जन्योः
आकुचने सर्वाक्षिणी ।

ஸர்வாக்ஷிணீ

முன் ஸர்வவித்ராவிணீ
யில் கூறியதிலேயே நடு
விரல்களையும் ஆள் காட்டி
விரல்களையும் வளைத்தால்
ஸர்வாக்ஷிணீ

8. சர்வசங்கரி

परस्पर-अश्रित अंगुलिस्पृष्ट
नखांगुष्ठयोः योगे सर्व-
वशंकरी ।

ஸர்வவசங்கரீ

இருகைகளின் விரல்களையும் மடித்துக் கோத்துக் கொண்டு கைகளை மூடிக் கொள்ளவும். இரு கட்டை விரல்களையும் சேர்த்து நக நுனிகள் மற்ற விரல்களை அமுக்கும்படி முஷ்டிக்குள் வைத்துக் கொண்டால் ஸர்வவசங்கரீ.

ஸ்ரீவித்யா பத்து முத்திரைகள்

4. சர்வோன்மாதினி

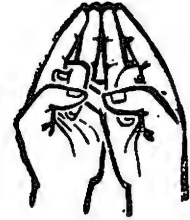
अधरोत्तरं तिर्यक् प्रसारिते
वाम-दक्षिणकनिष्ठे माध्यमाभ्यां
धृत्वा तयोरग्रे अंगुष्ठाभ्यां
निपीड्य अनामातर्जन्यग्राणां
पार्श्वतो मिथः संस्पर्शं सर्वोन्मा-
दिनी ।

6. சர்வமஹாங்குசா

एषैव अनामयोराकुंचने
तर्जन्योः किंचिदमुग्नत्वे च सर्व-
महाङ्कुश ।

ஸ்ர்வோன்மாதினி

இரு சுண்டு விரல்களையும் குறுக்கில் கீழ்மேலாக வைத்து அவற்றை நடு விரல்களால் பிடித்துக் கொண்டு நடு விரல்களில் நுனிகளைக் கட்டை விரல்களால் அழுத்திக் கொண்டு ஆள் காட்டி மோதிர விரல்களை நீட்டிச் சேர்த்துப் பிடித்தால் ஸர்வோன்மாதினி.

ஸ்ர்வமஹாங்குசா

ஸ்ர்வோன்மாதினியிலேயே மோதிர விரல்களை வளைத்து ஆள்காட்டி விரல்களையும் சிறிது வளைத்தால் ஸர்வமஹாங்குசா.

9. सर्वखे-री

दक्षभुज-मध्यस न्ध-स्थापित-
बामकूर्परं आमणिवन्धं पाणी परि-
वर्त्य स्वाभिमुख-मन्योन्यस्पृष्टा-
प्रयोः मध्यमयोः पृष्ठतोऽधरोत्तरं
तिरःप्रसारितानि दक्षवामानामा-
कनिष्ठाम्राणि तर्जनीभ्यां धत्वा
पुरोऽङ्गुष्ठयोः अन्योन्यसर्वन्धे
सर्वखेचरी ॥

ஸர்வகேசரீ

வலது புஜஸந்தியில்
இடது முழங்கையை
வைத்து மணிக்கட்டுவரை
கைகளைப் பரிவர்த்தனம்
செய்து தன்னை நோக்கிப்
பிடித்துக் கொண்டு இடது
நடு விரலின் அடிவழியாக
வலது பவித்ரவிரலையும்
சுண்டு விரலையும் செலுத்தி
இடது ஆள் காட்டியால்
பிடித்துக் கொள்ளவும்.
அவ்வாறே வலது நடு
விரலுக்கு அடிவழியாக
இடது பவித்ர விரலையும்,
சுண்டு விரலையும் செலுத்தி
வலது ஆள் காட்டியால்
பிடித்துக் கொள்ளவும்.
இரு நடு விரல்களையும்
கட்டை விரல்களையும்
சேர்த்து நீட்டவும். இது
ஸர்வகேசரீ.

௮. சர்வவீஜம்

ऊर्ध्वाधस्तिरः प्रसृते वामदक्ष-
कनिष्ठाग्रं अनामाभ्यां धृत्वा
अर्धचन्द्राकृतियोजितेषु तर्जन्यं-
गुष्ठेषु मिथः श्लिष्टाभ्यां
ऋजुभ्यां मध्यमाभ्यां तर्जन्योः
संबन्धे सर्ववीजम् ॥

ஸர்வவீஜம்

மேல் நோக்கி விரித்த கைகளின் சுண்டு விரல்களைக் குறுக்காக நீட்டி மோதிர விரல்களால் பிடித்துக் கொண்டு ஆள் காட்டி விரலையும் கட்டை விரலையும் பாதி சந்திரவடிவில் சேர்த்து அவற்றுடன் நேராக நீட்டிய நடுவிரல்களை ஒட்டி வைத்துக் கொண்டால் ஸர்வவீஜம்.

(ஸம்பிரதாய பேதம்— சுண்டு விரல்களை நடுவிரல்களால் பிடித்துக் கொண்டு முன்மாதிரியே மற்றவை செய்து பவித்ர விரல்களை நீட்டுவது).

௨. சர்வயோனி:

पूर्वोक्तः ॥ १. ५.

ஸர்வயோனி

ஏற்கெனவே விளக்கப்
பட்டது. 1-5 பார்க்க.

१०. सर्वत्रिखण्डा

सर्वयोन्यामेव ऋजूतयोः
कनिष्ठयोः मध्यमयोः अंगुष्ठयोश्च
पृथङ्मिथः संस्पृशं सर्वत्रिखण्डा ॥

ஸர்வத்ரிகண்டா

ஸர்வயோனி முத்திரை
யில் ஈண்டு விரல்களையும்
நடு விரல்களையும் கட்டை
விரல்களையும் நேராக
நிமிர்த்தி ஜதை ஜதை
யாக மூன்று கண்டமாகச்
சேர்த்துப் பிடித்தால்
ஸர்வத்ரிகண்டா.

निवेदन मुद्रा: ॥ ६ ॥

6. நிவேதன முத்திரைகள்
க்ராஸ முத்திரை

१. आसः

उदग्राणां विरलानां वामकरां-
गुलीनां ईषदाकुंचने आसः ।

மேல் நோக்கி விரித்த
இடது கை விரல்களைச்
சற்று வளைத்துக் கிண்ணம்
போல் பிடித்தல் க்ராஸ
முத்திரை.

२. प्राणमुद्रा

मध्यमातर्जन्यंगुष्ठयोगे प्राण-
मुद्रा ।

ப்ராண முத்திரை

வலதுகை நடுவிரலையும்
ஆள் காட்டியையும்
கட்டை விரலுடன் சேர்த்
துப் பிடித்தல் (இடது கை
க்ராஸ முத்திரை குறிக்கும்
அன்னக் கவளத்தை
நிவேதனம் செய்யும்
பாவனையில் ஆட்டுதல்
ப்ராண முத்திரை).

3. அபான முद्रா

मध्यमानामांगुष्ठ - संबन्धे
अपानमुद्रा ।

அபான முத்திரை

நடு, பவித்ர, கட்டை
விரல்களைச் சேர்த்து
இடதுகை க்ராஸ முத்தி
ரையை நோக்கி முன்
போல் செய்தல் அபான
முத்திரை.

4. व्यानमुद्रा

कनिष्ठानामांगुष्ठ - संबन्धे
व्यानमुद्रा ।

வ்யான முத்திரை

சுண்டு, பவித்ர, கட்டை
விரல்களைச் சேர்த்து முன்
போல் செய்தல் வ்யான
முத்திரை.

4. उदान मुद्रा

तर्जन्यनामांगुष्ठ मिश्रणे
उदानमुद्रा ।

உதானமுத்திரை

ஆள்காட்டி, பவித்ர,
கட்டைவிரல்களைச் சேர்
த்து முன்போல் செய்தல்
உதான முத்திரை.

6. समान मुद्रा

सर्वांगुल - संश्लेषे समान-
मुद्रा ।

ஸமான முத்திரை

எல்லா விரல்களையும்
சேர்த்து முன்போல் செய்
தால் ஸமான முத்திரை.

गायत्री मुद्रा: ॥ ७ ॥

7. காயத்ரீ முத்திரைகள்
ஸுமுகம்

१. सुमुखम्

सुमुखं संहतौ हस्तौ उत्तानौ
कुचितांगुली ।

இருகைகளையும் பக்க
வாட்டில் சேர்த்து (விரல்
களைச் சற்று வளைத்து)
உயர்த்திப் பிடித்தல் ஸுமு
கம். (விரல்கள் வளைக்கா
மலிருப்பது ஸம்பிரதாய
பேதம்).

1-1 பார்க்க

२. संपुटम्

संपुटं पञ्चकोणामौ करौ
अन्योन्यं संहतौ ।

ஸம்புடம்

குவிந்த தாமரை
மொட்டுப்போல் இருகை
ளையும் சேர்த்துப் பிடித்
தல் ஸம்புடம்.

3. வिततम्

विततम् संहतौ हस्तावसाना-
वायतांगुली ।

விததம்

கைகளை விரித்துச் சேர்
த்து விரல்களை நீட்டி
உயர்த்திப் பிடித்தல்
விததம்.

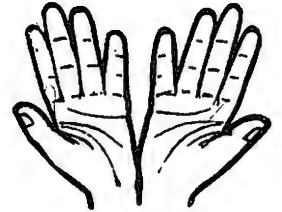

4. विस्तीर्णम्

विस्तीर्णं संहतौ पाणी मिथो
मुकांगुलीद्वयोः ।

விஸ்தீர்ணம்

விரல்களை விட்டு விட்டு
இருகைகளையும் ஒன்று
சேர்த்தல் விஸ்தீர்ணம்
(அல்லது விஸ்த்ருதம்)

4. द्विमुखम्

संमुखं सक्तयोः पाण्योः
कनिष्ठाद्वययोगतः। शेषांगुलीनां
वैकल्ये द्विमुख-मित्युच्यते ॥

६. त्रिमुखम्

संमुखं सक्तयोः पाण्योः
कनिष्ठात्रययोगतः अंगुष्ठ
तर्जनी वैकल्ये त्रिमुखम् ।

முத்ராவிதானம் த்விமுகம்

இருகைகளையும் ஒன்றை
யொன்று நோக்கிப் பிடித்
துச் சுண்டுவிரலையும் மோ
திர விரலையும் இரண்டை
யும் எதிரெதிராக உயர்த்
தித் தொட்டுக் கொண்டு
மற்ற விரல்களை நீட்டிப்
பிடித்தல் த்விமுகம்.

த்ரிமுகம்

இருகைகளையும் ஒன்றை
யொன்று நோக்கிப் பிடித்
துச் சுண்டுவிரல், மோதிர
விரல், நடுவிரல்களை எதி
ரெதிராக உயர்த்தித்
தொட்டுக் கொண்டு
கட்டைவிரல், ஆள்காட்டி
விரல்களைப் பிரித்து நீட்டு
தல் த்ரிமுகம்.

௭. चतुर्मुखम्

कनिष्ठा-अनामा - मध्यमा - तर्जनी
योगतः अंगुष्ठ वैकल्ये चतुर्मुखम् ।

சதுர்முகம்

சுண்டுவிரல், மோதிர
விரல், நடுவிரல், ஆள்
காட்டி விரல் ஆகிய
வற்றை எதிரெதிராக
உயர்த்தித் தொட்டுக்
கொண்டு கட்டை விரலை
மட்டும் நீட்டுதல் சதுர்
முகம்.

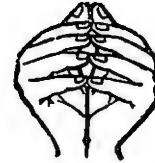

௮. पंचमुखम्

सर्वांगुलीनां योगतः पंच-
मुखम् ।

பஞ்சமுகம்

எல்லா விரல்களையும்
எதிரெதிராகச் சேர்த்து
உயர்த்திப் பிடித்தல்
பஞ்சமுகம்.

௯. ஷண்முகம்

तिर्यक् संयुज्यमानाग्रौ संयुका-
गुलिमण्डलौ । हस्तौ षण्मुख-
मित्युका मुद्रा मुद्राविशारदः ।

ஷண்முகம்

ஐந்து விரல்களின் நுனி
களும் குறுக்காக ஒன்றை
யொன்று தொட்டுக்
கொண்டு (மணிபந்தமும்
சேர்ந்து) இருத்தல்
ஷண்முகம்.

௧௦. அஷ்டமுகம்

आकुचिताग्रौ संयुक्ता न्युञ्जौ
हस्तावष्टामुखम् ।

அதோமுகம்

விரல்களை வளைத்து
நுனிகளைச் சேர்த்துக் கீழ்
நோக்கிக் காட்டுதல்
அதோமுகம்.

११. व्यापकम्

उत्तानौ तादृशावेव व्यापकं
कुञ्चितौ करौ ।

வ்யாபகம்

அதே மாதிரி கைவிரல்
களை வளைத்து நுனிகளைச்
சேர்த்து மேல் நோக்கிப்
பிடித்தல் வியாபகம்.

१२. शकटम्

अधोमुखौ बद्धमुष्टी मुक्ताग्रां-
गुष्ठकौ करौ शकटम् ।

சகடம்

கட்டைவிரல் நுனிகளை
விடுத்து இருகை முஷ்டி
களை வண்டிச்சக்கரங்களைப்
போல் கீழ் நோக்கிப்
பிடித்தல் சகடம்.

13. யமபாசம்

बद्धमुष्टिकयोः पाण्योः उत्ताना
वामतजनी । कुचिताग्राऽन्यथा
युक्ता तजन्त्याऽनजुवक्त्रया
यमपाशम् ।

யமபாசம்

முஷ்டிகளை உயர்த்தி
இடது ஆள்காட்டி விரலை
நீட்டி அதை வளைந்த வலது
ஆள்காட்டியால் பிடித்துக்
கொண்டு கைகளை ஒன்றுக்
கொன்று எதிர் முகமாகப்
பிடித்தல் யமபாசம்.

14. ப்ரயிதம்

उत्तानसन्धि संलीन-बद्धांगुलि
द्वयौ करौ संमुखा घटितौ दीर्घा-
गुष्ठौ प्रयित-मुच्यते ।

க்ரதிதம்

இருகை விரல்களையும்
உயர்த்தி நேருக்கு நேரா
கக் கோத்துக் கொண்டு
கட்டை விரல்களை நீட்டிப்
பிடித்தல் க்ரதிதம்.

14. சம்ஸுஓஸ்ஸுஓம்

ऊर्वांगुलि-वामहस्ते तादृशा
दक्षिणेन तु । अघोमुखेन संयुक्तः
संमुखोन्मुखमच्यते ।

ஸம்முஓன்முகம்

இடது கைவிரல்களை
மேல் நோக்கி நிமிர்த்தி
அவற்றைக் கீழ் நோக்கிய
வலதுகை விரல்களுடன்
சேர்த்தல் ஸம்முஓன்
முகம்.

16. ப்ரல்பம்:

उसानोत्तानकोटी च प्रलंबः
कथितः करौ ।

ப்ரலம்பம்

நிமிர்ந்த இருகை நுனி
களையும் தொங்க விடுதல்
ப்ரலம்பம்.

முத்ராவிதானம்

௧௭. முஷ்டிக:

मुष्टी चान्योन्य-संयुक्तावस्थानौ
मुष्टिको भवेत् ।

முஷ்டிகம்

இரு முஷ்டிகளையும்
சேர்த்து மேல் முகமாகப்
பிடித்தல் முஷ்டிகம்.

௧௮. மீன:

पूर्वोक्तः ॥ १. २.

மீன: (மத்ஸ்யம்)

ஏற்கெனவே விளக்கப்
பட்டது.

2-1 ஐப் பார்க்க.
(மத்ஸ்யம்)

19. கும்:

अधोमुखः करो वाम-स्तादृश
दक्षिणेन तु । पृष्ठदेशे समाक्रान्तः
कर्मो नामाभिधीयते ।

கூர்மம்

கவிழ்த்த இடது கை
பின்புறத்தில் அதே
மாதிரி கவிழ்த்த வலது
கையை வைத்தல் கூர்மம்.
(இடது கைத்தலத்தின்
மேல் குறுக்காக வலது
கைத்தலத்தை வைத்தல்
ஸம்பிரதாய பேதம்).

20. वाराही

वक्षहस्तं चोर्ध्वमुखं वामहस्त-
मधोमुखम् । अंगुल्यग्रं तु
संयुक्तं मुद्रा वाराह-संज्ञका ।

வாராஹீ

வலதுகையை மேல்
நோக்கியும் இடது கை
யைக் கீழ் நோக்கியும்
வைத்து விரல் நுனிகளைச்
சேர்த்துப் பிடித்தல்
வாராஹீ (இதிலும் கை
களை குறுக்காக வைத்தல்
ஸம்பிரதாய பேதம்).

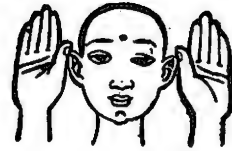

௨௧. சிஹாக்ரான்தம்

कण्डाश्रितौ करौ कर्णसंश्रिता-
वायतांगुली सिंहाक्रान्तं नाम
मुद्रा ।

ஸிம்ஹாக்ரான்தம்

கைகளைக் கழுத்தருகில்
வைத்து விரித்த விரல்
களைக் காதுகளின் மேல்
வைத்தல் ஸிம்ஹாக்ரான்தம்.

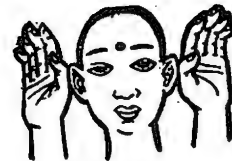

௨௨. மஹாக்ரான்தம்:

सिंहाक्रान्ते किंचिदाकुं
चिताग्रौ च हस्तौ महाक्रान्तः ।

மஹாக்ரான்தம்

ஸிம்ஹாக்ரான்தத்தில்
கை நுனிகளைச் சிறிது
வளைத்தால் மஹாக்ரான்தம்.

௨௩. முஹூர:

பூர்த்தி: || ௧. ௪.

முத்கரம்

ஏற்கெனவே விளக்கப்
பட்டது 1. 4. ஐப் பார்க்க

௨௪. பல்லவ:

அமோக: ஸ்திதோ
பல்லவோ டக்ஷிண: கர: ||

மூர்த்தி

பல்லவம்

வலது கையைக் கீழ்
நோக்கித் தலை உச்சி மேல்
வைத்தல் பல்லவம்.

गणेश मुद्रा: ॥ ८ ॥

8. கணேச முத்திரைகள்

१. दन्तः

उत्तानोर्ध्वमुखी मध्यमा सरला
बद्धमुष्टिका दन्तमुद्रा ।

தந்தம்

நடுவிரலை மேல் நோக்கி
நீட்டி மற்ற விரல்களை
முஷ்டியாக்கினால் தந்த
முத்திரை.

२. पाशः

वाममुष्टेस्तु तर्जन्या दक्ष-
मुष्टेस्तु तर्जनीम् संयोज्य चांगुष्ठ-
काग्राम्यां तर्जन्यन्ते स्वके क्षिपेत्
एषा पाशमुद्रा ।

பாசம்

இடது கை முஷ்டியின்
ஆள்காட்டி விரலை வலது
கை முஷ்டியின் ஆள்
காட்டிவிரலுடன் சேர்த்து
கட்டை விரல்களை அந்தந்
தக் கை ஆள் காட்டி
நுனியில் வைத்தல் பாச
முத்திரை.

3. அங்குச:

ऋज्वीं च मध्यमां कृत्वा
तर्जनीमध्यपर्वणि संयोज्याकुंच-
येत् किञ्चिन्मुद्रैषांकुश-संक्षिका ।

அங்குசம்

நடு விரலை நேராக நீட்டி
அதன் நடுப்பர்வாவின்
மேல் ஆள் காட்டி விரலை
வைத்துச் சிறிது வளைத்தல்
அங்குசம்.

4. विष्णु:

तर्जनी-मध्यमानामा-कनिष्ठां-
गुष्टमुष्टिका । अघोमुखी दीर्घ-
रूपा मध्यमा विष्णुमुद्रिका ।

விக்னம்

ஆள்காட்டி, நடு,
பவித்ர, சுண்டு, கட்டை
விரல்கள் அனைத்தையும்
முஷ்டியாக்கிக் கீழ் நோக்கி
நடு விரலை நீட்டுதல் விக்ன
முத்திரை.

4. பரஸு:

तले तलं तु करयो-स्तियंक्
संयोज्य चांगुलीः । संहताः प्रसृताः
कुर्यात् मुद्रा परशु संज्ञिता ॥

பரசு

கைத்தலத்தைக் கைத்
தலத்தின் மேல் குறுக்காக
வைத்து விரல்களைச்
சேர்த்து நீட்டினால் பரசு.

6. லஃடூக:

प्रसिद्धा लड्ड मुद्रिका ।

லட்டுக:

லட்டுக முத்திரை
பிரஸித்தம்.

9. விஜாபூர:

பீஜாபூரம்

மாதுலம் பழம் மாதிரி
கையைக் குவித்துப் பிடித்
தல் பீஜாபூர முத்திரை.

शिव मुद्रा: ॥ ९ ॥

9. சிவ முத்திரைகள்

விங்கமுத்திரை

வலது கட்டை விரலை
மேல் நோக்கி நீட்டிஇடது
கட்டை விரலால் சுற்றிப்
பிடித்துக் கொண்டு மற்ற
எல்லா விரல்களையும்
கோத்து இறுகப் பிடித்
தால் விங்கமுத்திரை. இது
சிவஸாந்திர காரணம்.

யோனிமுத்திரை

பவித்ர விரல்களுடன்
சேர்த்து நீட்டின நடுவிரல்
களின் மேல் கட்டைவிரல்
களை வைத்தால் யோனி
முத்திரை. (ஸம்பிரதாய
பேதம் 1-5).

१. लिंगमुद्रा

उच्छ्रितं दक्षिणांगुष्टं वामा-
ंगुष्ठेन वेष्टयेत् । वामांगुली-
दक्षिणाभिरंगुलीभिश्च बन्धयेत् ।
लिंगगुद्वेयमा-ख्याता शिव-
सान्निध्यकारिणी ।

२. योनिः

अनामिकोर्ध्व-संस्क्रिष्टं दीर्घं
मध्यमयो-रधः । अंगुष्ठाग्रद्वयं
न्यस्येत् योनिमुद्वेयमीरिता ॥

10. 10-ஐப் பார்க்க

அங்குள்ள இடது
கட்டை விரல் என்பதை
வலது என்று மாற்றிக்
கொள்க.

3. த்ரிசூலம்

अंगुष्ठेन कनिष्ठां तु बद्ध्वा
शिष्टांगुलीत्रयम् प्रसारयेत् ।

த்ரிசூலம்

சுண்டு விரலை மடக்கிக்
கட்டை விரலால் பிடித்துக்
கொண்டு மற்ற மூன்று
விரல்களையும் நீட்டிப்
பிடித்தல் த்ரிசூலம்.

4. அக்ஷமாலா

अंगुष्ठ तर्जन्यग्रेषु प्रथियित्वांगु-
लीत्रयं प्रसारयेत् ।

அக்ஷமாலா

கட்டைவிரல் நுனியை
யும் ஆள்காட்டிவிரல் நுனி
யையும் சேர்த்துப் பிடித்து
மற்ற மூன்று விரல்களையும்
நீட்டுதல் அக்ஷமாலா.

4. வரமுத்ரா

अवस्थितो दक्षहस्तः प्रसृतो
वरमुद्रिका ।

வரமுத்திரை

கீழ் நோக்கி மலர்த்தி
நீட்டிய வலதுகை வர
முத்திரை.

6. அபயமுத்ரா

ऊर्ध्वाङ्गतो वामहस्तः प्रसृतोऽ
अयमुद्रिका ।

அபயமுத்திரை

மேல்நோக்கி மலர்த்தி
நீட்டிய இடது கை அபய
முத்திரை.

9. சூரி

ம்ருகீ

வலது கை மட்டும் சுண்டு
விரலையும் ஆள்காட்டி
விரலையும் நீட்டி மற்றவை
களைச் சுருக்கிச் சேர்ப்பது
ஸம்பிரதாய பேதம்.

1-6 ஐப் பார்க்க

௮. ஸ்ட்வாங்:

पंचांगुल्यो मिलिताह्युष्-
मुन्नताः षट्वांगः ।

கட்வாங்க:

கையின் ஐந்து விரல்
களையும் சேர்த்து மேல்
நோக்கிப் பிடித்தல் கட்
வாங்கம்.

௯. கபால:

याचवद्वामहस्तन्तु कृत्वांगे
वामके तथा । निधायोच्छितवत्
कुर्यात् मुद्री कापालिकी मता ।

கபாலம்

இடதுகையை இடது
பக்கம் யாசிக்கும் வகை
யில் நீட்டி அதன் மேல்
மண்டையோடு வைத்தி
ருப்பது போல் பாவனை
செய்தல் கபால முத்திரை.

௧௦. டமருக:

मुष्टि च शिथिलां बद्ध्वा ईष-
दुच्छितमच्यमाम् । दक्षिणामूर्ध्व-
मुन्नम्य कर्णदेशे प्रचालयेत् ॥

டமருகம்

வலதுகை முஷ்டியைச்
சற்று விரித்து நடுவிரலை
கொஞ்சம் தூக்கிப் பிடித்
துக் கொண்டு காதிற்குப்
பக்கத்தில் அசைத்தல்
(உடுக்கை அடிப்பது
போல்) டமருகம்.

விஷ்ணுமுத்ரா: ॥ १० ॥

விஷ்ணு முத்திரைகள்

சங்க்க முத்திரை

१०-१. ஸ்ங் முத்ரா

ஶாமாங்குஸ்து சங்குஹத ஶக்ஷிணேன
து முஷ்டினா । கத்வோசானம் ததௌ
முஷ்டிமங்குஸ்து ப்ரஸாரயேத் ॥ - ஶாமா
கூல்ய-ஸ்தயாஸிஷ்டா: சங்குஸ்தாஸ்யு:
ப்ரஸாரிதா: । ஶக்ஷிணாங்குஸ்த-
சங்குஸ்தா ஶ்வேயேஷா ஸ்ங்முத்ரிகா ॥

१०-२. சக்ரம்

ஹஸ்தௌ து சங்குஸ்தௌ க்ருத்வா சக்ரத்
ப்ரோயிதாங்குஸ்தௌ । தலாஸ்தமிலிதாங்கு
குஸ்தௌ சங்குஸ்தௌ சங்குஸ்தாரிதௌ ।
கனிஷ்டாங்குஸ்தௌ க்ருத்வா முத்ரேஷா
சக்ரஸங்குஸ்தா ॥

இடது கட்டை விரலை
வலது முஷ்டியால் பிடித்
துக்கொண்டு தூக்கி வலது
கட்டை விரலை நீட்டவும்,
இடது விரல்களைச் சேர்த்து
நீட்டி வலது கட்டை
விரலைத் தொடவும். இது
சங்க்க முத்திரை.

சக்ரம்

கைகளை எதிரெதிராக
வைத்து விரல்களை வளைத்
துத்தூக்கி கைத் தலத்துள்
இரு கட்டை விரல்களையும்
வளைத்து நீட்டிச் சுண்டு
விரல்களுடன் சேர்த்தால்
சக்ர முத்திரை.

11-7 பார்க்க

௯. கபால:

याचवद्वामहस्तन्तु कृत्वांगे
वामके तथा । निधायोच्छितवत्
कुर्यात् मुद्री कापालिकी मता ।

கபாலம்

இடதுகையை இடது
பக்கம் யாசிக்கும் வகை
யில் நீட்டி அதன் மேல்
மண்டையோடு வைத்தி
ருப்பது போல் பாவனை
செய்தல் கபால முத்திரை.

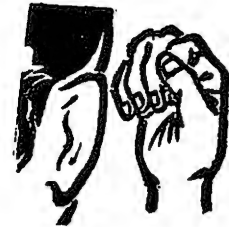

௧௦. டமருக:

मुष्टिं च शिथिलां बद्ध्वा ईष-
दुच्छितमध्यमाम् । दक्षिणामूर्ध्व-
मुन्नम्य कर्णदेशे प्रचालयेत् ॥

டமருகம்

வலதுகை முஷ்டியைச்
சற்று விரித்து நடுவிரலை
கொஞ்சம் தூக்கிப் பிடித்
துக் கொண்டு காதிற்குப்
பக்கத்தில் அசைத்தல்
(உடுக்கை அடிப்பது
போல்) டமருகம்.

विष्णुमुद्रा: ॥ १० ॥

விஷ்ணு முத்திரைகள்

சங்க்க முத்திரை

१०-१. शंख मुद्रा

वामांगुष्ठं तु संगृह्य दक्षिणेन
तु मुष्टिना । कृत्वोच्चानं ततो
मुष्टिमंगुष्ठं तु प्रसारयेत् ॥ - वामां
गुल्य-स्तथान्निष्ठाः संयुक्तस्युः
प्रसारिताः । दक्षिणांगुष्ठ-
संस्पृष्टा द्वेयैषा शंखमुद्रिका ॥

१०-२. चक्रम्

हस्तौ तु संमुखौ कृत्वा सन्नत
प्रोथितांगुली । तलान्तर्मिलितां
गुष्ठौ सुमुखौ सुप्रसारितौ ।
कनिष्ठांगुष्ठकौ लग्नौ मुद्रैषा
चक्रसंज्ञिका ॥

இடது கட்டை விரலை
வலது முஷ்டியால் பிடித்
துக்கொண்டு தூக்கி வலது
கட்டை விரலை நீட்டவும்,
இடது விரல்களைச் சேர்த்து
நீட்டி வலது கட்டை
விரலைத் தொடவும். இது
சங்க்க முத்திரை.

சக்ரம்

கைகளை எதிரெதிராக
வைத்து விரல்களை வளைத்
துத்தூக்கி கைத் தலத்துள்
இரு கட்டை விரல்களையும்
வளைத்து நீட்டிச் சுண்டு
விரல்களுடன் சேர்த்தால்
சக்ரமுத்திரை.

11-7 பார்க்க

१०-३. गदा

अन्योन्यामिमुखौ हस्तौ कृत्वा तु
प्रथितांगुली । अंगुल्यौ मध्यमे
भूयः सुलने संप्रसारिते । गदा
मुद्रेयमुदिता विष्णोः सन्तोष
वर्धिनी ॥

கதை

கைகளை நேர்முகமாக
வைத்து விரல்களை மடித்து
இரு நடுவிரல்களையும்
சேர்த்து நீட்டினால் கதா
முத்திரை. விஷ்ணுவுக்கு
ப்ரீதியை வளர்ப்பது.

१०-४. पद्मः

हस्तौ तु संमुखौ कृत्वा सञ्जत-
प्रथितांगुली । तलान्तर्मिलितां-
गुष्ठौ कृत्वैषा पद्ममुद्रिका ॥

பத்மம்

கைத்தலங்களை எதிரெ
திராக வைத்து விரல்களை
வளைத்துக் கைத்தலத்துள்
கட்டை விரல்களைப் புகுத்
தினால் பத்மமுத்திரை.

१०-५. वेणुः

ओष्ठे वामकरांगुष्ठो लग्न-
स्तस्य कनिष्ठिका । दक्षिणांगुष्ठ
संयुक्ता तत्कनिष्ठा प्रसारिता ।
तजंती मध्यमानामाः किञ्चित्सं-
कुच्य चालिताः । वेणु मुद्रा
भवत्येषा सुगुप्ता प्रेयसी हरेः ॥

வேணு

உதட்டில் இடது
கட்டை விரலை வைத்து
இடது சுண்டு விரலை வலது
கட்டை விரலுடன்
சேர்த்து வலது சுண்டு
விரலை நீட்டி ஆள்காட்டி
நடுவிரல் மோதிர விரல்
களைச் சிறிது வளைத்து
அசைத்தால் ஹரிக்குப்
பிரியமான வேணு முத்
திரை.

10-6. श्रीवत्सः

अन्योन्यपृष्ठकरणोर्मध्यमाना-
मिकांगुली । अंगुष्ठेन तु बध्नी-
यात् कनिष्ठा मूल संस्थिते ।
तज्जन्यौ कारयेदेषा मुद्रा श्रीवत्स
संज्ञिका ॥

முத்ராவிதானம்

52

ஸ்ரீவத்ஸம்

குறுக்காக வைத்த
இடது கைப்பின் புறத்தில்
வலது கையை குறுக்காக
மேல் நோக்கி வைத்து,
நடு விரல் மோதிர விரல்
களைக் கட்டை விரல்
களால் பிடித்துக் கொண்டு
ஆள்காட்டிகளைச் சுண்டு
விரல் அடிப்பக்கத்தில்
சேர்த்தால் ஸ்ரீவத்ஸம்.

१०-७. गरुडः

हस्तौ तु विमुखौ कृत्वा
अथियित्वा कनिष्ठिके । मिथस्तर्ज-
निके श्लिष्टे श्लिष्टावंगुष्ठकौ
तथा । मध्यमानामिके द्वे तु
द्वापक्षाविव चालयेत् । एषा
गरुड मुद्रा ॥

१०-८. वनमालिका

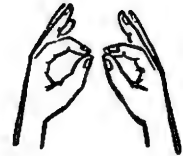
स्पर्शेत् कण्ठादिपादान्तं तर्जन्यां-
गुष्ठया तथा । करद्वयेन मालावत्
मुद्रेयं वनमालिका ॥

கருடமுத்திரை

கைகளைப் பின்புறம்
சேர்த்துச் சுண்டு விரல்
களை இணைத்துக் கொண்டு
ஆள்காட்டிகளை ஒன்று
சேர்த்து அவ்வாறே
கட்டை விரல்களையும்
சேர்த்து நடுவிரல் மோதிர
விரல் இரண்டையும் இரு
இறகுகளைப் போல் அசைத்
தல் கருடமுத்திரை.

வனமாலிகா

ஆள்காட்டியும் கட்டை
விரலும் சேர்த்து இருகை
களாலும் கழுத்து முதல்
பாதம் வரை மாலை போல்
தொடுத்தல் வனமாலிகா.

१०-२. ஜானமுத்ரா

तज्जङ्गुष्ठकौ सकावग्रतो
विन्यसेत् हृदि । वामहस्तांबुजं
वामजानुमूर्धनि विन्यसेत् । ज्ञान
मुद्रा भवेद्देशा रामचन्द्रस्य
प्रेयसी ॥

ஞானமுத்திரை

வலது ஆள்காட்டியும்
கட்டை விரலும் சேர்த்து
நுனியால் இருதயத்தைத்
தொட்டுக் கொண்டு இடது
கையை மலர்த்தி இடது
முழந்தாள் உச்சியில்
வைத்தால் ஞானமுத்
திரை. ஸ்ரீராமசந்திரனுக்
குப் பிரியமானது.

பில்வம்

१०-१०. बिल्वः

अंगुष्ठ वाममुद्गण्डितमितर-
करांगुष्ठकेनापि बध्वा तस्यायं
पीडयित्वांगुलीभिरभि च ता वाम
हस्तांगुलीभिः । बध्वा गाढं
हृदि स्थापयतु विमलधीव्याहरन्
मारवीजं बिल्वाख्या मुद्रिकैषा ॥

உயர்த்திய இடது
கட்டை விரலை வலது
கட்டை விரலால் பிடித்
துக் கொண்டு மற்ற விரல்
களாலும் சுற்றிப் பிடித்து
அதை இடது கைவிரல்
களாலும் இறுகப் பிடித்து
இருதயத்தில் பரிசுத்த
மனதுடன் வைத்து க்லீம்
எனும் மன்மத பீஜத்தை
உச்சரிப்பது பில்வம்
எனும் முத்திரை.

१०-११. काम मुद्रा

हस्तौ तु संपुटौ कृत्वा प्रसृतां-
गुलिकौ तथा । तर्जन्यौ मध्यमा-
पृष्ठे अंगुष्ठौ मध्यमाश्रितौ ।
काममुद्रेयमुदिता सर्वदेव प्रियं
करी ॥

१०-१२. नारसिंही

अंगुष्ठाभ्यां तु करयोस्तथाक्रम्य
कनिष्ठिके । अघोमुखीभिः
सर्वाभिर्मुद्रेयं नृहरेर्मता ॥

காமமுத்திரை

கைகளைச் சம்புடமாக்கி
விரல்களை விரித்து ஆள்
காட்டிகளை நடுவிரல்களின்
பின்புறம் வைத்துக்
கட்டை விரல்களை நடு
விரல்களுடன் சேர்த்தால்
எல்லா தேவதைகளுக்கும்
பிரியமான காம முத்திரை.

நாரஸிம்ஹீ

கைகளின் கட்டைவிரல்
களைச் சுண்டு விரல்
களுடன் சேர்த்து எல்லா
விரல்களையும் கீழ்நோக்கிப்
பிடித்தல் நாரஸிம்ஹீ.

இருகைகளையும் (இதேமாதிரி)

१०-१३. वाराही

दक्षहस्तंचोष्णं मुखं वामहस्त-
मधोमुखम् । अंगुल्यग्रं तु संयुक्तं
मुद्रा वाराहसंज्ञिका ।

வாராஹி

வலதுகையை மேல்
நோக்கியும் இடது கையை
கீழ் நோக்கியும் வைத்து
விரல் நுனிகளைச் சேர்த்
துப் பிடித்தல் வாராஹி.

7-20 ஐப் பார்க்க

१०-१४. हयग्रीवः

वामहस्ततले दक्षा अंगुलीस्ता-
स्त्वधोमुखीः । संरोप्य मध्यमां
तासामन्नम्याधो विकुंचयेत् ।
हयग्रीवप्रिया मुद्रा तन्मूर्तेरनु-
कारिणी ॥

ஹயக்ரீவம்

இடது கைத் தலத்தில்
வலது கை விரல்களைக்
கீழ்நோக்கி வைத்து நடு
விரல்களை வளைத்தால்
ஹயக்ரீவ முத்திரை.

१०-१५. घनुः

वामस्य मध्यमाग्रंतु तर्जन्य-
ग्रेण योजयेत् । अनामिकां
कनिष्ठां च तस्यांगुष्ठेन पीडयेत् ।
दशयैवामके स्कन्धे घनुमुद्वेय-
मीरिता ॥

தனுர்முத்திரை

இடது நடுவிரல் நுனி
யை ஆள்காட்டி நுனியு
டன் சேர்க்கவும். பவித்ர
விரலையும் சுண்டு விரலை
யும் அந்தக் கட்டை விர
லுடன் சேர்த்து இடது
தோள் மேல் காட்டினால்
தனுர்முத்திரை.

१०-१६. बाणः

दक्षमुष्टेस्तु तर्जन्या दीर्घैषा
बाणमुद्रिका ।

பாணம்

வலது முஷ்டியின் ஆள்
காட்டி விரலை நீட்டினால்
பாணம்.

१०-१७. परशु

तले तलंतु करयोस्तियक्
संयोज्यचांगुलीः । संहताः प्रसृताः
कुर्यात् मुद्रा परशु संक्षिका ॥

१०-१८. अलोक्यमोहिनी

उच्छ्रितांगुष्ठमुष्टि द्वे मुद्रा
अलोक्यमोहिनी ।

பரசு

கைத்தலத்தைக் கைத்
தலத்தின் மேல் குறுக்காக
வைத்து விரல்களைச்
சேர்த்து நீட்டினால் பரசு.

த்ரைலோக்யமோஹினீ

இருகட்டை விரல்களை
யும் உயர்த்தி முஷ்டிகளைத்
தூக்கிப்பிடித்தால் த்ரை
லோக்யமோஹனம்.

நானா முத்ரா: ॥ ११ ॥

11. பலவிதமான முத்திரைகள்

११-१ அங்குச:

அங்குசம்

उदग्रायां दक्षमध्यमायां
तन्मध्य-पर्वस्पर्शं मध्यम पर्वण-
स्तर्जन्या कुंचत्वे अनामाक-
निष्ठकाग्रयोश्चांगुष्ठाग्र - निपीडने
अंकुशः ॥

வலதுகை நடு விரலை
நீட்டி அதன் நடுப்பர்வா
வுடன் ஆள் காட்டி நடுப்
பர்வாவை சேர்த்து வளைத்
துப் பவித்ர விரல் சுண்டு
விரல் நுனிகளைக் கட்டை
விரலால் தொட்டால்
அங்குசம்.

8-3 ஐப் பார்க்க

११-२ चक्रमुद्रा:

சக்ரமுத்திரை

व्यत्ययेन वामदक्षकर-कनिष्ठां
गुष्ठाग्रयोः योगे अन्यासां
वैरल्येण प्रसारणे चक्रम् ॥

கைகளை மாற்றிக் கவிழ்
த்து இடது கை மேல்
வலது கையை வைத்துச்
சுண்டுவிரல் கட்டை விரல்
களின் நுனிகளைச் சேர்த்து
மற்ற விரல்களை விரித்தல்
சக்ரம் (ஸம்பிரதாயபே
தம்).

10-2 ஐப் பார்க்க

११-३ चापः

उत्तान दक्षमध्यमाग्रेण
तादृश तर्जन्यग्र-परिग्रहे चापः ।

சாபம் (அல்லது வில்)

உயர்த்திய நடுவிரல்
நுனியால் வலது ஆள்
காட்டி நுனியைப் பிடித்
தல் சாபம்.

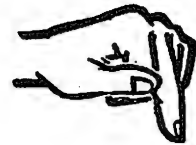

११-४ नाराचः

वाममुष्टे-रंगुष्ठाग्रच-वित-मूल
पर्वणि तर्जन्यामीष-दधोमुख
प्रसृतायां नाराचः ॥

நாராசம்

இடது கைமுஷ்டியின்
கட்டை விரல் நுனியால்
ஆள்காட்டி அடிப்பர்வா
வைத் தொட்டுக்
கொண்டு ஆள்காட்டியைச்
சிறிது கீழ் நோக்கி நீட்டு
தல் நாராசம்.

११-५ पाशः

பாசம்

8-2 ஜப் பார்க்க

११-६ शक्त्युत्तापनी

சக்த்யுத்தாபனீ

परस्पर - मनभिमुखप्रथिता-
कुंचितानामा-मध्यमा-कनिष्ठं करौ
परिवृत्यं प्रसारिततज्जनी-युगाग्र
संबन्धे शक्त्युत्तापनी ।

பஸித்ரவிரல் நடுவிரல்
சுண்டு விரல்களை வளைத்
துப் பின் புறமாக ஒன்றோ
டொன்று கூட்டிப்பரிவர்த்
தனம் செய்து நீட்டிய
ஆள்காட்டி விரல்களின்
நுனிகளைச் சேர்த்துப்
பிடித்தல். சக்த்யுத்தாபனீ.

பலவிதமான முத்திரைகள்

११-७ शंखः

वामांगुष्ठं तु संगृह्य दक्षिणेन
तु मुष्टिना । कृत्वोत्तानं तथा
मुष्टि-मंगुष्ठं तु प्रसारयेत् ।

சங்கம்

வலது முடிஷ்டியால்
இடது கட்டைவிரலைப்
பிடித்துக் கொண்டு
முஷ்டியைத் தூக்கிக்
கட்டைவிரலை நிட்டினால்
சங்கம்.

११-८ सौभाग्यदण्डिनी

वामहस्तमुष्टिं बद्ध्वा सरलया
तर्जन्या अंसकर्णमभिते भ्रामणे
सौभाग्यदण्डिनी ।

ஸௌபாக்ய-தண்டினி

இடதுகையை முடிக்
கொண்டு ஆள் காட்டி
விரலைமட்டும் நீட்டித்
தோள் பட்டையையும்
காதையும் சுற்றுதல்
ஸௌபாக்ய தண்டினி.

११-५ पाशः

பாசம்

8-2 ஜப் பார்க்க

११-६ शक्त्युत्तापनी

சக்த்யுத்தாபனீ

परस्पर - मनमिमुखग्रथिता-
कुंचितानामा-मध्यमा-कनिष्ठं करौ
परिवृत्यं प्रसारिततर्जनी-युगाग्र
संबन्धे शक्त्युत्तापनी ।

பஸித்ரவிரல் நடுவிரல்
சுண்டு விரல்களை வளைத்
துப் பின் புறமாக ஒன்றோ
டொன்று கூட்டிப்பரிவர்த்
தனம் செய்து நீட்டிய
ஆள்காட்டி விரல்களின்
நுனிகளைச் சேர்த்துப்
பிடித்தல். சக்த்யுத்தாபனீ.

११-७ शंखः

சங்கம்

वामांगुष्ठं तु संगृह्य दक्षिणेन
तु मुष्टिना । कृत्वोत्तानं तथा
मुष्टि-मंगुष्ठं तु प्रसारयेत् ।

வலது முடிஷ்டியால்
இடது கட்டைவிரலைப்
பிடித்துக் கொண்டு
முஷ்டியைத் தூக்கிக்
கட்டைவிரலை நீட்டினால்
சங்கம்.

११-८ सौभाग्यदण्डिनी

ஸௌபாக்ய-தண்டினி

वामहस्तमुष्टिं बध्वा सरलया
तर्जन्या अंसकर्णमभिते भ्रामणे
सौभाग्यदण्डिनी ।

இடதுகையை மூடிக்
கொண்டு ஆள் காட்டி
விரலைமட்டும் நீட்டித்
தோள் பட்டையையும்
காதையும் சுற்றுதல்
ஸௌபாக்ய தண்டினி.

११-९ रिपुजिह्वाग्रहा

सैव गर्भितांगुष्ठ-वाम पादतलं
न्यस्ता रिपुजिह्वाग्रहा ॥

ரிபுஜிஹ்வாக்ரஹா

அவ்வாறே இடது
கையை மூடி ஆள்காட்டி
விரலை நீட்டிக் கட்டை
விரலை உள்ளே மடக்கி
இடது பாதத்தின் அடியில்
வைத்தல் ரிபுஜிஹ்வாக்
ரஹா.

११-१० खड्गः

कनिष्ठानामिकेबद्धा स्वांगुष्ठे
नैव दक्षतः । श्लिष्टांगुली तु
प्रसृते संश्लिष्टे खड्गमुद्रिका ॥

கட்கம்

வலது கைக்கட்டை
விரலால் அந்தக் கைச்
சுண்டு விரலையும் மோதிர
விரலையும் சேர்த்துப்
பிடித்துக் கொண்டு மற்ற
இருவிரல்களையும் சேர்த்து
நீட்டினால் கட்கம்,

११-११ चर्म

वामहस्तं तथा तिर्यक् कृत्वा
चैव प्रसार्य च । आकुचितां-
गुलीः कुर्यात् चर्ममुद्रेय-
मीरिता ॥

சர்ம (கேடயம்)

இடது கையைக் குறுக்
காக நீட்டி விரல்களை
மடக்கினால் சர்மமுத்திரை.

११-१२ मुसलः

मुष्टिं कृत्वा कराभ्यां च
वामस्योपरि दक्षिणाम् । कुर्यान्
मुसल मुद्रेयं सर्वविघ्नविनाशिनी ॥

முஸலம்

இடது கை முஷ்டி மேல்
வலது கை முஷ்டியை
வைத்தால் முஸலம்.

११-१३ दुर्गा

मुष्टिं कृत्वा कराभ्यां च
घामस्योपरि दक्षिणाम् । कृत्वा
शिरसि संयोज्य दुर्गा मुद्रये
मीरिता ॥

துர்க்கா

இடது கை முஷ்டி மேல்
வலது கை முஷ்டியைச்
சேர்த்துத்தலை மேல் வைத்
தால் துர்க்கா.

११-१४ लक्ष्मी

चक्रमुद्रा तथा बध्वा मध्यमे
द्वे प्रसार्य च । कनिष्ठिके
तथानीय तदग्रं अंगुष्ठकौ क्षिपेत् ।
लक्ष्मी मुद्रा पराट्येषा सर्वसंपत्
प्रदायिनी ॥

லக்ஷ்மீ

சக்ரமுத்ரையாகக் கை
களைச் சேர்த்து இரு நடு
விரல்களைச் நீட்டிச் சுண்டு
விரல்களை வளைத்து அவற்
றின் நுனிகளுடன் கட்டை
விரல்களைச் சேர்த்தால்
லக்ஷ்மீ.

११-१५ வீணா

வீணா வாदनவத் ஹஸ்தௌ க்ருத்வா
சந்த்ராலயேஷ்ணர: । வீணாமுத்ரேய-
மாஹ்யாநா சரஸ்வத்யா: ப்ரியங்கரி ॥

வீணா

வீணை வாசிப்பது போல்
கைகளால் பாவனை செய்து
தலையையும் அசைத்தால்
வீணா முத்திரை ஸரஸ்
வதிக்குப் பிரியமானது.

११-१६ புஸ்தகம்

முஷ்டிம் சுவாமிமுக்ஷி க்ருத்வா
புஸ்தக முத்ரிசா ॥

புஸ்தக முத்திரை

கை முஷ்டியைத் தன்னை
நோக்கிப் பிடிப்பது புஸ்தக
முத்திரை.

११-१७ व्याख्यानमुद्रा

दक्षिणांगुष्ठ - तर्जन्याचप्रलग्ने
परांगुलीः । प्रसार्य संहतोत्ताना
एषा व्याख्यान मुद्रिका ॥

வ்யாக்யான முத்திரை

வலதுகைக் கட்டை
விரலை ஆள் காட்டி நுனி
யுடன் சேர்த்து மற்ற
விரல்களைச் சேர்த்து நீட்
டினால் வியாக்கியான முத்
திரை.

3-8 ஐப் பார்க்க

११-१८ सप्तजिह्वा

मणिबन्ध स्थिता कृत्वा प्रसृतां-
गुलिकौ करौ । कनिष्ठांगुष्ठ-
युगले मिलित्वा मन्तः प्रसारयेत् ॥
सप्तजिह्वाख्य मुद्रेयं वैश्वानर
प्रियंकरी ।

ஸப்தஜிஹ்வா

(அல்லது ஜ்வாலினீ)
விரல்களை விரித்துக் கை
களை மணிக் கட்டுகளின்
மேல் வைத்துச் சுண்டு
விரல்களைக் கட்டை விரல்
களுடன் உள்ளே சேர்த்து
மற்ற விரல்களை நீட்டினால்
ஸப்தஜிஹ்வா.

११-१९ कुम्भः

दक्षांगुष्ठे परांगुष्ठे क्षिप्त्वा
हस्तद्वयेन तु । सावकाश-
मेकमुष्टिं कुर्यात् सा कुम्भ
मुद्रिका ॥

கும்பம்

வலது கட்டை விரலை
இடது கட்டை விரலுடன்
சேர்த்து இருகைகளாலும்
உள்ளே அவகாசம் விட்டு
ஒரே முஷ்டி செய்யவும்.

११-२० प्रार्थन मुद्रा

प्रसृताह्यं गुलिकाहयस्तौ
मिथः श्लिष्टौ च संमुखौ ।
कुर्यात् स्वे हृदये सेयं मुद्रा
प्रार्थन संज्ञिका ॥

ப்ரார்த்தனா

இருகை விரல்களையும்
விரித்துப்பக்க வாட்டில்
தன்னை நோக்கிச் சேர்த்து
இருதயத்தில் வைத்தால்
பிரார்த்தனா.

௧௧-௨௧ காலகர்ணிகா

अंगुष्ठावन्नतौ कृत्वा मुष्टयोः
संलग्नयोर्द्वयोः । तावेवामि-
मुखौ कुर्यात् मुद्रैश्च कालकर्णिका ॥

காலகர்ணிகா

கட்டை விரல்களை மேல்
நோக்கி நீட்டி இரு முஷ்டி-
களையும் சேர்த்துத் தன்னை
நோக்கிப் பிடித்தால் கால
கர்ணிகா.

௧௧-௨௨ விஸ்மயமுத்ரா

दक्षिणा निबिडा मुष्टिर्नासि
कार्पित तजनी । मुद्रा विस्मय
संज्ञा स्यात् विस्मयावेश
कारिणी ॥

விஸ்மயமுத்திரை

வலது முஷ்டியின் ஆள்
காட்டிவிரலை முக்கின்
மேல் வைத்தால் ஆச்சரி
யத்தைக் காட்டும் விஸ்மய
முத்திரை.

११-२३ நாட:

मुष्टिरुर्वीकृतांगुष्ठा दक्षिणा
நாட முத்திரை ॥

நாத முத்திரை

வலது முஷ்டியை மேலே
தூக்கிக்- கட்டைவிரலை
நீட்டினால் நாத முத்திரை.

११-२४ बिन्दु:

तर्जन्यंगुष्ठसंयोगादग्रतो बिन्दु
முத்திரை ॥

பிந்து

ஆள்காட்டி நுனியைக்
கட்டை விரல் நுனியுடன்
சேர்த்தால் பிந்து
முத்திரை.

முத்ராவிதானம்

११-२५ லேலிஹா

तजनीमध्यमानामाः समं
कुर्यादधोमुखम् । अनामायां
क्षिपेद् वृद्धां ऋज्वीं कृत्वा
कनिष्ठिकाम् । लेलिहा नाम
मुद्रेयं जीवन्त्यासे प्रकीर्तिता ॥

லேலிஹா

ஆள்காட்டி, நடுவிரல்
மோதிரவிரல் ஆகிய
வற்றைச் சேர்த்துக் கீழ்
நோக்கிப் பிடித்து நேராக
நீட்டின சுண்டு விரலை
மோதிர விரல் மேல் வைத்
தால் லேலிஹா.

११-२६ महायोनिः

तजन्मनामिका-मध्यमाकनिष्ठा
क्रमयोगतः । अंगुष्ठाग्रं तु
निक्षिप्य करयो र्योजयत्येव
कनिष्ठा मूलर्योगतः । अंगुष्ठाग्रं तु
निःक्षिप्य महायोनिः प्रकीर्तिता ॥

மஹாயோனி

இரு கைகளின் ஆள்
காட்டி மோதிர விரல்
நடுவிரல் சுண்டு விரல்
ஆகியவற்றை வரிசை
யாகச் சேர்த்து கட்டை
விரல் நுனிகளைச் சுண்டு
விரல் அடிப்பர்வாவில்
சேர்த்தால் மஹாயோனி.

பலவிதமான முத்திரைகள்

११-२७ முண்டமுத்ரா

मध्यमेनाथ तर्जन्यां अंगुष्ठा-
ग्रेण योजयेत्। दक्षिणं योजये-
त्पाणिं वाममुष्टौ तु साधकः।
दशयेदक्षिणे भागे मुण्डमुद्रेय-
मुच्यते ॥

முண்ட முத்திரை

இடது கை முஷ்டிக்குள்
வலது நடுவிரலை வைத்து
ஆள்காட்டியை கட்டை
விரல் நுனியுடன் சேர்த்து
வலது பக்கம் காட்டினால்
முண்ட முத்திரை.

११-२८ अर्धयोनि

संयुक्तास्वंगुलिः सर्वा
प्रसार्यांगुष्ठपर्वणा। अग्रेण च
कनिष्ठाया अग्रेणापि च योजयेत्।
करस्य दक्षिणस्येयं अर्धयोनिः
प्रकीर्तिता ॥

அர்த்தயோனி

வலது கை விரல்களை
நீட்டி சுண்டு விரல் நுனி
யுடன் கட்டை விரல்
நுனியையும் பர்வாவை
யும் சேர்த்துப் பிடித்தால்
அர்த்த யோனி.

११-२९ भगः

द्वयोर्मले त्वंगुष्ठाग्र-मंगुलीश्च
कनिष्ठयोः । नियोज्य प्रसृती
कृत्य द्वेपाणी योजयेत् पुनः ।
भगमुद्रा च सा ख्याता लक्ष्मी
वाणी शिवा प्रिया ।

பகமுத்திரை

சுண்டு விரல்களின்
அடிப்பர்வாவில் கட்டை
விரல் நுனிகளைச் சேர்த்துச்
சுண்டு விரல்களையும்
ஒன்று சேர்த்து இருகை
களையும் ஒன்று சேர்த்தால்
பகமுத்திரை. இது
லக்ஷ்மீ வாணீ சிவா மூவருக்கும்
பிரியம்.

११.३० पुटकः

सर्वांगुलीना-मग्नौघं दक्षिणस्य
करस्य च । संयोज्यैकत्र पुरतो
निर्देशः पुटकः स्मृतः ॥

புடகம்

வலது கை எல்லா விரல்
நுனிகளையும் ஒன்று கூட்டி
முன்பாகக் காட்டுதல்
புடகம்.

பலவிதமான முத்திரைகள்

११-३१ परमीकरणी

अन्योन्यप्रथितांगुष्ठा प्रसारित-
परांगुली । महामुद्रेयमुदिता
परमीकरणे बुधैः ॥

பரமீகரணி

கட்டை விரல்களை ஒன்
றுடன் ஒன்று சேர்த்துப்
பிடித்து மற்ற விரல்களை
நீட்டினால் பரமீகரண
மஹா முத்திரை என்று
புத்திமான்களால் கூறப்
படும்.

११-३२ भूतिनी

बद्धा तु योनिमुद्रां वै मध्यमे
कुडिले कुरु । अंगुष्ठेन तदग्रं तु
मुद्रेयं भूतिनी मता ॥

பூதினீ

யோனிமுத்திரையில்
கைகளைச் சேர்த்துப் பிறகு
நடு விரல்களை வளைத்துக்
கட்டை விரல்களின் நுனிக
ளுடன் சேர்த்தால் பூதினீ
முத்திரை,

होम मुद्राः ॥ १२ ॥

12. ஹோம முத்திரைகள்

होममुद्रास्त्रयः प्रोक्ता मृगी-
हंसी च सूकरी । तिलाज्ययो-
मृंगी मुद्रा हंसी च समिदाहुतौ ।
वाराही चरु होमे च होमे
खेवं विधिः स्मृतः ॥

सूकर्यगुलि-संकोचै-हंसी मुक्ता
कनिष्ठिका । कनिष्ठातजनी
मुक्ता मृगी तु प्रोच्यते बुधैः ॥

ஹோமமுத்திரைகள்
மூன்றெனக் கூறப்பட்டுள்
ளன. அவை ம்ருகி ஹம்ஸீ
ஸுகரீ, எள்ளோ நெய்
யோ ஹோமம் செய்வதில்
ம்ருகி முத்திரை. ஸமித்
ஹோமத்தில் ஹம்ஸீ.
சரு ஹோமத்தில் வாராஹி
(அல்லது ஸுகரீ எனப்
படுவது) விதிக்கப்பட்டுள்
ளன, எல்லா விரல்களை
யும் சுருக்கிச்சேர்ப்பது
ஸுகரீ. சுண்டு விரலை
விட்டு மற்றவைகளைச்
சேர்ப்பது ஹம்ஸீ. சுண்டு
விரலையும் ஆள்காட்டி
விரலையும் விட்டுவிடுவது
ம்ருகி.

:: सूची ::
முத்திரைகளின் அகராதி

அ-ஆ-உ (13)

க (9)

அ க்ஷமாலா	9-4	கட்கம்	11-10
அங்குசம்	8-3; 11-1	கட்வாங்கம்	9-8
அஞ்ஜலி	4-3	கரஸம்புடம்	4-2
அதோமுகம்	7-10	கவசம்	4-7
அபான	6-3	காபாலம்	9-9
அபயம்	9-6	காமம்	10-11
அர்த்தயோனி	11-28	காலகர்ணிகா	11-21
அவகுண்டனம்	2-3	கும்பம்	11-19
அஸ்த்ரம்	2-2:4-9	கூர்மம்	7-19
ஆவாஹனம்	3-1		
உதான	6-5	கதா	10-3

க (5)

முத்ரா விதானம்

78

கருட	10-7	த்ரிமுகம்	7-6
காலினீ	2-5	த்ரிசூலம்	9-3
க்ரதிதம்	7-14	த்ரைலோக்ய மோஹனம்	10-18
க்ராஸம்	6-1		

ச-3 (8)

த (5)

சக்ரம்	10-2: 11-2	தந்தம்	7-5
சதுரக்ரம்	1-3	தனு	10:15
சதுர்முகம்	7-7	துர்க்கா	11-13
சர்மம்	11-11	தேனு:	2.4
சாபம்	11-3	த்விமுகம்	7-5
சின் முத்திரை	3-8		
ஞானம்	10-9		

ந (5)

ட (1)

டமருகம்	9-10	நாதம்	11-23
		நாரகிம்மம்	10-12
		நாராசம்	11-4
தத்வம்	3-7	நியாஸம்	4-10
		நேத்ரம்	4-8

த .(4)

ப (13)		பில்வம்	10-10
		பீஜாபூரம்	8-7
பஞ்சமுகம்	7-8	பூதினீ	11-32
பத்மம்	10-4		
பரமீகரணீ	11-31	ம (12)	
பரசு	8-5; 10-17	மத்ஸ்யம்	2-1
பல்லவம்	7-24	மஹர்யோனி	11-26
பாசம்	8-2; 11-5	மஹாக்ராந்தம்	7-22
புடகம்	11-30	மீனம்	7-18
புஸ்தகம்	11-16	முகம்	4-1
ப்ரலம்பம்	7-16	முண்டம்	11-27
ப்ராண	6-2	முந்நகரம்	1-4: 7-23
ப்ரார்த்தனா	11-20	முஷ்டிகம்	7-17
		முஸலம்	11-12
		ம்ருகீ	1-6: 9-7
ப (6)			
பகமுத்ரா	11-29		
பாணம்	10-16	ய-ர-ல (8)	
பிந்து	11-24	யம்பாசம்	7-13

	முத்ரா விதானம்	80
யோனி	1-5: 9-2 வேணு	10-5
ரிபுஜிஹ்வாக்ரா	11-9 வ்யாக்யானம்	11-17
லக்ஷ்மீ	11-14 வ்யான	6-4
லட்டுக:	8-6 வ்யாபகம்	7-11
லிங்கம்	9-1	
லேலிஹா	11-25	ச-ஷ (8)
	சகடம்	7-12
வ (14)	சக்த்யுத்தாபன்	11-6
வந்தனீ	3-6 சங்கம்	10-1:11-7
வரம்	9-5 சிகா	4-6
வனமாலா	10-8 சிர	4-5
வாராஹீ	7-20:10,13 ஸ்ரீவத்ஸம்	10-6
விக்னம்.	8-4 ஷண்முகம்	7-9
விததம்	7-3	ஸ (24)
விஸ்தீர்ணம்	7-4 ஸந்நிதாபன்	8-3
விஸ்மயம்	11-32 ஸந்நிரோதினீ	3-4
வீணு	11-15 ஸப்தஜிஹ்வா	11-18

ஸமான	6-6	ஸர்வபீஜம்	5-8
ஸம்புடம்	7-2	ஸர்வயோனி	5-9
ஸம்முகீகரணி	3-5	ஸர்வத்ரிகண்டா	5-10
ஸம்முகோன்முகம்	7-15	ஸ்ரீஹ்மாக்ராந்தம்	7-21
ஸம்ஸ்தாபனி	3-2	ஸுமுகம்	1-1:7-1
ஸம்ஹாரம்	3-9	ஸுவ்ருத்தம்	1-2
ஸர்வஸம்க்ஷாபிணி	5-1	ஸௌபாகயதண்டினி	11-8
ஸர்வவித்ராவிணி	5-2		
ஸர்வாகர்ஷிணி	5-3	ஹ (2)	
ஸர்வவசங்கர்	5-4	ஹயக்ரீவம்	10-14
ஸர்வோன்மாதினி	5-5	ஹ்ருதயம்	4-4
ஸர்வமஹாங்குசா	5-6		
ஸர்வகேசர்	5-7		
		மொத்தம்	137

